

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget fremsættes med henblik på ændring af lov nr. 472 af 1. juli 1998 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Om behandlingen af lov nr. 472 af 1. juli 1998 henvises til Folketingstidende 1997-98, sp. 879, 2144, 2561, A 1516 og 1553, B 434 og 714, samt C 494.

2. Lovforslagets baggrund

Målet med Vandmiljøplanen fra 1987 var, at den årlige udvaskning af kvælstof fra jordbrugsarealer (markbidraget) skulle reduceres med 100.000 tons ved iværksættelse af en række initiativer.

Den 17. februar 1998 indgik regeringen og en række af Folketingets partier aftalen om Vandmiljøplan II. Der blev aftalt en række tiltag, der skulle gøre det muligt at opnå den forudsatte udvaskningsreduktion på 100.000 tons kvælstof pr. år. De gødnings- og sædskifterelaterede elementer i aftalen blev gennemført ved lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække.

Det indgik i aftalen om Vandmiljøplan II, at Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) og Danmarks JordbrugsForskning (DJF) efter udløbet af gødningsåret 1999/2000 skulle afgive en vurdering af, hvorvidt der samlet måtte forventes en reduktion af markbidraget på under eller over 100.000 tons med udgangen af 2003.

Denne midtvejsevaluering viser, at der mangler i størrelsesordenen 7.400 tons kvælstof for at nå den aftalte udvaskningsreduktion på i alt 100.000 tons kvælstof pr. år i 2003. På baggrund heraf er der den 2. maj 2001 indgået en aftale mellem regeringen og de øvrige partier bag aftalen om Vandmiljøplan II om at justere de eksisterende instrumenter i planen. Aftalen er medtaget som bilag til dette lovforslag.

3. Den gældende lov

De nærmere regler for gødskning m.v., herunder fastsættelse af kvælstofnormer og anvendelse af brødhvedetillæg er fastsat i bekendtgørelse nr. 660 af 4. juli 2000 om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække i planperioden 2000/2001. For så vidt angår fastsættelse af kvælstofnormer, fremgår det af § 6, stk. 3, i lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, at fødevareministeren fastsætter kvælstofnormer for afgrøderne ved standardudbytte for klimaområder, jordboniteter og særlige vandingsbehov, planperiodens kvælstofprognose og regler om, hvorledes markens størrelse og afgrøde fastsættes.

Fødevareministeriet fastsætter hvert år kvælstofnormer for hver enkelt afgrøde. Det sker med udgangspunkt i økonomisk optimal kvælstoftildeling, som indstilles af et fagligt udvalg (Normudvalget). Herefter fastsættes den procent, hvormed det samlede kvælstofforbrug skal reduceres, svarende til at normerne for 1997/98 nedsættes med et vægtet gennemsnit på 10 pct. De reducerede kvælstofnormer beregnes på landsplan for hver enkelt afgrøde.

Efter det nuværende regelsæt gives der et tillæg på i gennemsnit 30 kg kvælstof pr. ha til dyrkning af de hvedesorter, der er optaget på den særlige liste over sorter, som er egnede til brødfremstilling. Der er konstateret en betydelig stigning i arealet med disse sorter siden 1998.

I forbindelse med drøftelserne om midtvejsevalueringen af Vandmiljøplan II mellem regeringen og de øvrige politiske partier bag aftalen om Vandmiljøplan II, er det vurderet, at den gældende lovs bestemmelser ikke rummer mulighed for at inddrage yderligere elementer som f.eks. regionalisering i fastsættelsen af kvælstofnormer.

Endvidere vurderes den gældende lov ikke at rumme mulighed for fastsættelse af et krav om leveringskontrakt som betingelse for anvendelse af en særlig brødhvedenorm, samt fastsættelse af en øvre grænse for det areal, som kan tildeles denne norm.